

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μαρούσι, 30-09-2022
Αρ. Πρωτ. 119929/Ζ1

Ταχ. Δ/νση: Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
e-mail: t01mso2@minedu.gov.gr
Πληροφορίες Ε. Παπαγεωργίου
Τηλέφωνο: 210 344 3388
FAX: 210 344 2365

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Προς:

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Θέμα: Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 για τη συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία συλλογικών οργάνων των Α.Ε.Ι. και των ακαδημαϊκών μονάδων τους, την ανάδειξη των μονοπρόσωπων οργάνων των Α.Ε.Ι. και των ακαδημαϊκών μονάδων τους και λοιπά θέματα.

Με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α΄141) επέρχονται σημαντικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της συγκρότησης και λειτουργίας των συλλογικών οργάνων, αλλά και της ανάδειξης των μονομελών οργάνων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Για την ενιαία και ορθή εφαρμογή των διατάξεων του νέου νόμου, διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

Α. Μεταβατική λειτουργία των υφιστάμενων οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάδειξης των νέων οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022

Το νέο μοντέλο διακυβέρνησης των Α.Ε.Ι. αποτελείται από τα εξής όργανα: α) Συμβούλιο Διοίκησης, β) Σύγκλητος, γ) Πρύτανης, δ) Αντιπρυτάνεις και ε) Εκτελεστικός Διευθυντής. Έως την ολοκλήρωση

της διαδικασίας ανάδειξης του πρώτου Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι., τα όργανα των Α.Ε.Ι. είναι τα ακόλουθα:

1. Πρυτανικό Συμβούλιο - Αρμοδιότητες

Το Πρυτανικό Συμβούλιο εξακολουθεί να υφίσταται μεταβατικά, με τη συγκρότηση που είχε σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 4485/2017 (Α' 114), πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022. Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 448 του ν. 4957/2022, το Πρυτανικό Συμβούλιο του Α.Ε.Ι. ασκεί μεταβατικά το σύνολο των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου Διοίκησης του άρθρου 14 του ίδιου νόμου, καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από άλλη ειδική διάταξη του ν. 4957/2022 ότι ασκείται από το Συμβούλιο Διοίκησης, ακόμη και αν δεν αναφέρεται ρητά στο εν λόγω άρθρο, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες περί εξέτασης πρότασης δυσπιστίας και παύσης του Πρύτανη του Α.Ε.Ι. και των Κοσμητόρων των Σχολών του Α.Ε.Ι..

Ειδικώς, για τα Α.Ε.Ι. που στο Πρυτανικό Συμβούλιο μετέχει Αντιπρύτανης που αφυπηρετεί την 31η.8.2022, το Πρυτανικό Συμβούλιο με απόφασή του ορίζει μέλος Δ.Ε.Π. του Α.Ε.Ι., στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, που αναλαμβάνει τον τομέα ευθύνης του Αντιπρύτανη που αφυπηρετεί, για το υπόλοιπο της θητείας. Εάν στο Α.Ε.Ι. αφυπηρετούν περισσότεροι από ένας Αντιπρυτάνεις, ακολουθείται η ίδια διαδικασία για το σύνολο των Αντιπρυτάνεων που αφυπηρετούν. Αντίστοιχα, για τα Α.Ε.Ι. που ο Πρύτανης αφυπηρετεί την 31η.8.2022, με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. ορίζεται ένας από τους υπηρετούντες Αντιπρυτάνεις, ως Πρύτανης του Α.Ε.Ι. για το υπόλοιπο της θητείας. Ο Αντιπρύτανης που αναλαμβάνει τα καθήκοντα Πρύτανη συνεχίζει να ασκεί παράλληλα τις αρμοδιότητες του τομέα ευθύνης που του είχε ανατεθεί ως Αντιπρύτανης. Οι αποφάσεις του Πρυτανικού Συμβουλίου ή της Συγκλήτου, αντίστοιχα, είναι δημοσιευτές στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Πρύτανης - Αντιπρυτάνεις - Αρμοδιότητες

Ο Πρύτανης του Α.Ε.Ι. ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 15 του ν. 4957/2022, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 458 του ν. 4957/2022 σύμφωνα με το οποίο ορίζεται ότι καθήκοντα προέδρου του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης συνεχίζει να ασκεί ο Αντιπρύτανης στον οποίον έχει ανατεθεί ο τομέας της δια βίου μάθησης, καθώς και της παρ. 3 του άρθρου 473 του ν. 4957/2022 όπου ορίζεται ότι καθήκοντα Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών συνεχίζει να ασκεί ο Αντιπρύτανης του Α.Ε.Ι. στον οποίον έχει ανατεθεί ο τομέας της έρευνας.

Λόγω της σημαντικής μεταβολής των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται ανά όργανο διοίκησης του Α.Ε.Ι. δυνάμει των διατάξεων του ν. 4957/2022, προτείνεται να εκδοθεί απόφαση του Πρύτανη,

κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Πρυτανικού Συμβουλίου, κατ' αναλογική εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4957/2022, με την οποία καθορίζεται η σειρά αναπλήρωσης από τους υπηρετούντες Αντιπρυτάνεις, ο τομέας ευθύνης κάθε Αντιπρύτανη και οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται ανά περίπτωση σύμφωνα με τον τομέα που τους έχει ανατεθεί, προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν ερμηνευτικά ζητήματα σχετικά με τις αρμοδιότητες που ασκούνται από κάθε Αντιπρύτανη.

3. Σύγκλητος - Αρμοδιότητες

Κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, η Σύγκλητος ανασυγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αρμοδιότητες του ίδιου άρθρου. Επιπλέον των προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 16, σε εφαρμογή της παρ. 11 του άρθρου 448 του ίδιου νόμου, και έως τη συγκρότηση του πρώτου Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι., στη Σύγκλητο συμμετέχουν έως τη λήξη της θητείας τους, με δικαίωμα λόγου και ψήφου, οι Αντιπρυτάνεις του Α.Ε.Ι.. Η δυνατότητα συμμετοχής στη Σύγκλητο με δικαίωμα ψήφου αφορά τόσο στους Αντιπρυτάνεις που είχαν εκλεγεί δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 15 του ν. 4485/2017 ή των άρθρων 65 έως 70 του ν. 4692/2020 (Α' 111), καθώς και σε όσους αναλαμβάνουν μεταβατικά τα καθήκοντα του Αντιπρύτανη λόγω αφυπηρέτησης ή παραίτησης ή έκλειψης του τέως Αντιπρύτανη.

Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι. παρέχεται η δυνατότητα να ανατίθενται επιπλέον αρμοδιότητες στα όργανα διοίκησης, εφόσον αυτές δεν ανατίθενται ειδικώς με τον ν. 4957/2022 σε άλλο όργανο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία του Α.Ε.Ι.. Ειδικότερα, όπως συνάγεται από την παρ. 6 του άρθρου 448 του ίδιου νόμου, η Σύγκλητος έχει το γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας να λαμβάνει αποφάσεις που αφορούν σε ακαδημαϊκά και ερευνητικά θέματα, ενώ το Συμβούλιο Διοίκησης να λαμβάνει αποφάσεις για θέματα διοικητικά, διαχειριστικά, οικονομικά κ.α.. Συνεπώς, με την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Α.Ε.Ι., και έως την έκδοσή του με απόφαση Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., δύναται να εξειδικεύονται ή να καθορίζονται επιπλέον αρμοδιότητες που ανατίθενται ανά όργανο, σύμφωνα με το πνεύμα του νομοθέτη και την κατανομή των τομέων ευθύνης ανά όργανο διοίκησης του Α.Ε.Ι..

Επιπλέον, με την παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4957/2022 προβλέπεται η δυνατότητα μέρος των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου Διοίκησης να μεταβιβάζονται προς τον Πρύτανη ή τον αρμόδιο ανά περίπτωση Αντιπρύτανη, προκειμένου κάθε Α.Ε.Ι. να έχει την απαιτούμενη ευελιξία, εφόσον το επιθυμεί, να αναθέσει τις αρμοδιότητες που σχετίζονται με ζητήματα καθημερινής διαχείρισης στα μονομελή όργανα διοίκησης του Α.Ε.Ι..

Β. Διευκρινίσεις σχετικά με την άσκηση αρμοδιοτήτων και την έκδοση πράξεων

Επισημαίνεται ότι με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 υφίσταται σημαντική ανακατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των συλλογικών και μονοπρόσωπων οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι., η οποία έχει διττό στόχο, τη μείωση της γραφειοκρατίας και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι., μέσω της παροχής της δυνατότητας μεταβίβασης σημαντικού αριθμού αποφάσεων από το Σ.Δ. προς τον Πρύτανη του Α.Ε.Ι., αλλά και τον περιορισμό του φαινομένου λήψης πολλαπλών αποφάσεων, με ίδιο περιεχόμενο, από διαφορετικά όργανα διοίκησης του Α.Ε.Ι..

Ειδικότερα, ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις του Α.Ε.Ι. ασκούν το σύνολο των τρεχουσών αρμοδιοτήτων του Α.Ε.Ι. για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του, το Σ.Δ. λαμβάνει τις βασικές οικονομικές, διοικητικές και στρατηγικές αποφάσεις του Α.Ε.Ι., ενώ η Σύγκλητος είναι το όργανο που ασκεί το σύνολο των ακαδημαϊκών και ερευνητικών αρμοδιοτήτων του Α.Ε.Ι.. Για τον λόγο αυτό, κατά την παραγωγή διοικητικών πράξεων από την 21η.7.2022, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4957/2022, θα πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά ότι κάθε απόφαση εκδίδεται από το αρμόδιο ανά περίπτωση όργανο διοίκησης του Α.Ε.Ι., κατόπιν τήρησης της ορθής διοικητικής διαδικασίας που προβλέπεται στο νέο θεσμικό πλαίσιο.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες περιπτώσεις, όπου μεταβλήθηκε το αρμόδιο όργανο έκδοσης αποφάσεων μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022:

- Οι αποφάσεις περί ίδρυσης, συγχώνευσης, μετονομασίας, κατάργησης και τροποποίησης εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας πανεπιστημιακού εργαστηρίου, πανεπιστημιακής κλινικής και πανεπιστημιακού μουσείου σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46, 54 και 60 του ν. 4957/2022 εκδίδονται από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της ακαδημαϊκής μονάδας του Α.Ε.Ι. που εντάσσεται η υπό ίδρυση ακαδημαϊκή – ερευνητική δομή. Αντιθέτως, με το προϊσχύον πλαίσιο (άρθρο 28 παρ. 2 και 28Α παρ. 2 του ν. 4485/2017) αρμόδιο όργανο για έκδοση των ως άνω αποφάσεων ήταν ο Πρύτανης του Α.Ε.Ι., ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου.
- Οι αποφάσεις περί έγκρισης αρχικού ή αναμόρφωσης του προϋπολογισμού του Α.Ε.Ι. εκδίδονται από το Συμβούλιο Διοίκησης, και έως τη συγκρότησή του, από το Πρυτανικό Συμβούλιο δυνάμει της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 14 και της παρ. 5 του άρθρου 448 του ν. 4957/2022. Αντιθέτως με το προϊσχύον πλαίσιο (άρθρο 13 παρ. 2 περ. ζ του ν. 4485/2017), αρμόδιο όργανο ήταν η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι..

- Οι αποφάσεις περί έγκρισης διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια ειδών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων εκδίδονται από τον Πρύτανη για δαπάνες που πραγματοποιούνται με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, και αντίστοιχα από το Συμβούλιο Διοίκησης, και έως τη συγκρότησή του από το Πρυτανικό Συμβούλιο του Α.Ε.Ι., για δαπάνες που το ύψος τους υπερβαίνει το όριο της διαγωνιστικής διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης σύμφωνα με την περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 15 και την περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4957/2022. Αντιθέτως με το προϊσχύον πλαίσιο (άρθρο 13 παρ. 3 του ν. 4485/2017) αρμόδιο όργανο ήταν η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι..

Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με τη νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων (ΣτΕ 4146/2015), εάν μια πράξη είναι δημοσιευτέα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, το διοικητικό όργανο που εκδίδει τη δημοσιευτέα πράξη πρέπει να είναι αρμόδιο για την έκδοσή της, όχι μόνο κατά τον χρόνο έκδοσης και υπογραφής της σχετικής πράξης, αλλά και κατά τον χρόνο της δημοσίευσής της. Ως χρόνος δημοσίευσης της πράξης νοείται η ημερομηνία που φέρει το φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Για τον λόγο αυτό τυχόν αποφάσεις που έχουν αποσταλεί προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ανεξαρτήτως εάν εστάλησαν πριν ή μετά από την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022, δεν είναι δυνατό να δημοσιευτούν εφόσον το όργανο που τις εξέδωσε, κατέστη αναρμόδιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, κατά τον χρόνο δημοσίευσης των σχετικών πράξεων. Συνεπώς, όσα Α.Ε.Ι. έχουν αποστείλει προς δημοσίευση σχετικές πράξεις που εμπίπτουν στην εν λόγω περίπτωση, παρακαλούνται όπως ανακαλέσουν το σχετικό αίτημα δημοσίευσης και προβούν στις δέουσες ενέργειες για την επανέκδοση των σχετικών πράξεων και την εκ νέου αποστολή τους προς δημοσίευση. Αντίστοιχα, πράξεις που ρητώς προβλέπεται ότι μετά την έκδοσή τους αναρτώνται στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ως μέσο διασφάλισης της ψηφιακής διαφάνειας, δεν είναι δημοσιευτέες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Επισημαίνεται ότι στο προοίμιο των αποφάσεων και πράξεων που αποστέλλονται από τα Α.Ε.Ι. προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως θα πρέπει να γίνεται μνεία της σχετικής εξουσιοδοτικής διάταξης ή της μεταβατικής διάταξης του ν. 4957/2022 προκειμένου να καθίσταται δυνατή η δημοσίευσή τους.

Γ. Διευκρινίσεις σχετικά με τη διαδικασία συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. και λοιπά θέματα

Σχετικά με τη διαδικασία συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης, διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

1. Με την **παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4957/2022** ορίστηκε ότι: «Δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τη θέση εσωτερικού μέλους έχουν όλα τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), της βαθμίδας του Καθηγητή,

που τελούν σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατ' ελάχιστον για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των υποψηφιοτήτων...». Από την ως άνω διάταξη προκύπτει ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την παραδεκτή υποβολή υποψηφιοτήτων για τη θέση εσωτερικού μέλους στο Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι. είναι το μέλος Δ.Ε.Π. να τελεί στη βαθμίδα του Καθηγητή κατά τον χρόνο υποβολής της υποψηφιοτήτων, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας διορισμού του στην εν λόγω βαθμίδα και παράλληλα να τελεί σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης σε οποιαδήποτε βαθμίδα τουλάχιστον για ένα χρόνο κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των υποψηφιοτήτων. Αντίστοιχα, η προϋπόθεση να τελεί κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής υποψηφιοτήτων σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης συνεχόμενα για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, δύναται να αφορά υπηρεσία που έχει διανυθεί στο ίδιο ή άλλο Α.Ε.Ι..

2. Με την ίδια ως άνω διάταξη ρυθμίζεται ότι δικαίωμα εκλογής ως εσωτερικά μέλη στο Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι., εκ των οποίων αναδεικνύεται και ο Πρύτανης του Α.Ε.Ι., έχουν όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα του Καθηγητή. Αντιστοίχως, για τα Α.Ε.Ι. που υπηρετούν έως σαράντα (40) μέλη Δ.Ε.Π., δικαίωμα εκλογής έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή του Α.Ε.Ι.. Σε συνέχεια αυτού διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 104/2020) στην ως άνω κατηγορία δεν περιλαμβάνονται οι Καθηγητές ή Αναπληρωτές που υπηρετούν σε προσωποπαγείς θέσεις, που προήλθαν από τη συγχώνευση των πρώην Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) από Πανεπιστήμιο δυνάμει ειδικών διατάξεων των ν. 4521/2018, 4559/2018, 4589/2019 και 4610/2019, εφόσον αυτοί δεν έχουν κριθεί σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που προβλέπονταν ανά περίπτωση ότι διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για την ένταξή τους στη θέση αντίστοιχης βαθμίδας μέλους Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίου. Εάν τα εν λόγω μέλη κριθούν και ενταχθούν σε οργανικές θέσεις του Α.Ε.Ι. έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των εσωτερικών μελών του Συμβουλίου Διοίκησης.

3. Από το συνδυασμό της παρ. 3 του άρθρου 8 και της παρ. 8 του άρθρου 11 του ν. 4957/2022 προκύπτει ότι το ασυμβίβαστο με τη θέση του εσωτερικού μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης αφορά αποκλειστικά στις ιδιότητες του Αντιπρύτανη, του Κοσμήτορα, του Προέδρου Τμήματος και του Διευθυντή Τομέα. Συνεπώς, τα εσωτερικά μέλη δύνανται να ασκούν όλα τα δικαιώματα των μελών Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης του άρθρου 156 του ν. 4957/2022, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας. Αντιθέτως, για το μέλος Δ.Ε.Π. που θα αναδειχτεί ως Πρύτανης εφαρμόζεται η παρ. 8 του άρθρου 11 του ν. 4957/2022, όπου κάθε ενασχόληση εκτός του Α.Ε.Ι. θεωρείται ασυμβίβαστη με τη θέση του Πρύτανη.

4. Με την **παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4957/2022** ορίστηκε ότι: «Δεν δύναται να εκλεγούν περισσότερα από ένα (1) εσωτερικά μέλη ανά Σχολή του Α.Ε.Ι. στο Συμβούλιο Διοίκησης. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η ανάδειξη δύο (2) μελών στο Σ.Δ. από την ίδια Σχολή του Α.Ε.Ι., αν το Α.Ε.Ι. διαθέτει Σχολές που αντιστοιχούν σε μικρότερο αριθμό από έξι (6) ή αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι από έξι (6) διαφορετικές Σχολές του Α.Ε.Ι. Ειδικά, στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Τ.) δεν ισχύουν οι περιορισμοί των δύο προηγούμενων εδαφίων, πλην όμως απαιτείται η εκπροσώπηση κάθε Τμήματος της Α.Σ.Κ.Τ. στο Σ.Δ. με τουλάχιστον δύο (2) μέλη.». Από την ως άνω γραμματική διατύπωση της διάταξης προκύπτει **ότι το ανώτατο όριο εκπροσώπησης ανά Σχολή**, πλην της Α.Σ.Κ.Τ. διαμορφώνεται ως ακολούθως:

α) σε ένα (1) εσωτερικό μέλος ανά Σχολή για τις περιπτώσεις των Α.Ε.Ι. που διαθέτουν αριθμό Σχολών ίσο ή μεγαλύτερο από έξι (6) και έχουν υποβληθεί υποψηφιότητες από τουλάχιστον έξι (6) Σχολές του Α.Ε.Ι.,

β) σε δύο (2) εσωτερικά μέλη ανά Σχολή για τις περιπτώσεις των Α.Ε.Ι. που διαθέτουν αριθμό Σχολών μικρότερο από έξι (6) ή δεν έχουν υποβληθεί υποψηφιότητες από τουλάχιστον έξι (6) Σχολές του Α.Ε.Ι., εάν αυτά διαθέτουν αριθμό Σχολών ίσο ή μεγαλύτερο από έξι (6).

Για παράδειγμα, σε ένα Α.Ε.Ι. με πέντε (5) Σχολές, όπου υποβάλλονται πάνω από δύο (2) υποψηφιότητες ανά Σχολή, δεν καθίσταται υποχρεωτική η εκλογή τουλάχιστον ενός (1) εκπροσώπου ανά Σχολή, καθώς το ανώτατο όριο εκπροσώπησης διαμορφώνεται σε δύο (2) εκπροσώπους ανά Σχολή, αντί σε έναν (1) εκπρόσωπο ανά Σχολή.

5. Με την **παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4957/2022** ορίστηκε ότι: «Ως εξωτερικά μέλη δύνανται να επιλέγονται Καθηγητές Πανεπιστημίων της αλλοδαπής, φυσικά πρόσωπα με ευρεία αναγνώριση ή συμβολή στον πολιτισμό, τις τέχνες, τα γράμματα ή τις επιστήμες, την οικονομία ή την κοινωνία, καθώς και εκπρόσωποι διεθνών οργανισμών ή κοινωνικών εταίρων. Ένα (1) εκ των εξωτερικών μελών δύναται να προέρχεται από Ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής. Οι υποψήφιοι πρέπει να διαθέτουν αυξημένα τυπικά προσόντα και τουλάχιστον πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αλλοδαπής. **Αποκλείονται για τη θέση εξωτερικού μέλους:** α) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, β) Ομότιμοι Καθηγητές και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του ίδιου Α.Ε.Ι., γ) ερευνητές κάθε βαθμίδας και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών κέντρων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), μόνιμοι ερευνητές λοιπών ερευνητικών οργανισμών της ημεδαπής, μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) και λοιπό τακτικό προσωπικό άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, δ) φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα επισκέπτη Καθηγητή ή επισκέπτη Ερευνητή του Α.Ε.Ι. του άρθρου 171, εφόσον δεν έχουν παράλληλα την ιδιότητα Καθηγητή Πανεπιστημίου της αλλοδαπής, ή εντεταλμένου διδάσκοντα του άρθρου 173 ή ερευνητή επί συμβάσει του άρθρου 172 κατά τον χρόνο έκδοσης της πρόσκλησης, ε) οποιοσδήποτε είχε οικονομική συναλλαγή με το Α.Ε.Ι., τον Ειδικό Λογαριασμό

Κονδυλίων Έρευνας του Α.Ε.Ι. ή την Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Α.Ε.Ι. με σκοπό το κέρδος κατά τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν από την έκδοση της πρόσκλησης, με εξαίρεση την απασχόληση σε έργα/ προγράμματα που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε.».

Η ως άνω διάταξη δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται στενά, καθώς η βούληση του νομοθέτη είναι να μην επιτρέπεται η συμμετοχή με την ιδιότητα του εξωτερικού μέλους τόσο σε μέλη ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι., όσο και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του ίδιου Α.Ε.Ι., ενώ ακόμη και σε αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. επιτρέπεται μόνο περιορισμένη συμμετοχή στο Συμβούλιο Διοίκησης με κατ' ανώτατο όριο έως ένα (1) εξωτερικό μέλος. Υπό το πρίσμα αυτό, τυχόν φυσικά πρόσωπα που είχαν εκλεγεί σε θέση μέλους Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. και η σχέση τους κατά τον χρόνο προκήρυξης των εκλογών έχει διακοπεί για οποιονδήποτε λόγο (π.χ. παραίτηση μέλους Δ.Ε.Π., οριστική παύση) δεν δύναται να λογίζονται ως «γνήσια» εξωτερικά μέλη, καθώς αποτελέσαν προσωπικό του Α.Ε.Ι. και ανέπτυξαν ιδιαίτερους δεσμούς με αυτό. Αντίθετη ερμηνεία θα μπορούσε να οδηγήσει σε πιθανή καταστρατήγηση της έννοιας του εξωτερικού μέλους, καθώς ένα μέλος Δ.Ε.Π. θα μπορούσε να παραιτηθεί λίγο πριν από την ημερομηνία αφυπηρέτησής του και συνακόλουθα να δύναται να υποβάλει υποψηφιότητα για τη θέση εξωτερικού μέλους στις επόμενες εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης. Διευκρινίζεται δεν ότι τα εν λόγω πρόσωπα δύναται να συμμετέχουν με την ιδιότητα του εξωτερικού μέλους σε άλλο Α.Ε.Ι. από αυτό που υπηρετούσαν υπό την προϋπόθεση τήρησης του ανώτατου ορίου τήρησης ενός (1) αφυπηρετησάντος μέλους Δ.Ε.Π. άλλου Α.Ε.Ι.. Σε κάθε περίπτωση η ύπαρξη τυχόν κωλυμάτων των υποψηφίων για τη θέση του εξωτερικού μέλους θα πρέπει να εξετάζονται ενδελεχώς από τα εκλεγέντα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης.

6. Διευκρινίζεται ότι από τη διάταξη της **παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4957/2022** δεν αποκλείεται η συμμετοχή δημοσίων υπαλλήλων, ως εξωτερικών μελών του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι., εφόσον αυτοί διαθέτουν αυξημένα τυπικά προσόντα και αξιολογούνται ως πρόσωπα με ευρεία αναγνώριση ή συμβολή στον πολιτισμό, τις τέχνες, τα γράμματα ή τις επιστήμες, την οικονομία ή την κοινωνία. Σε καμία περίπτωση όμως η επιλογή δημοσίου υπαλλήλου, ως μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης δεν συνιστά απόσπαση ή καθ' οιονδήποτε τρόπο μετακίνηση του υπαλλήλου προς το Α.Ε.Ι.. Αντιθέτως η τυχόν επιλογή δημοσίου υπαλλήλου ως εξωτερικού μέλους στο Συμβούλιο Διοίκησης Α.Ε.Ι. θα πρέπει να γνωστοποιείται με επιμέλεια του υπαλλήλου στον φορέα του, προκειμένου να αξιολογείται εάν η εν λόγω ενασχόληση είναι συμβατή με την δημοσιοϋπαλληλική του ιδιότητα. Αυτονόητο είναι δε ότι δεν δύναται να επιλεγεί προσωπικό του Α.Ε.Ι. ως εξωτερικό μέλος στο Συμβούλιο Διοίκησης.

7. Με το **άρθρο 291 του ν. 4957/2022** ορίστηκε ότι: «*Καθηγητές πανεπιστημίων της αλλοδαπής και ερευνητές ή επιστήμονες ερευνητικών κέντρων και οργανισμών της αλλοδαπής, οι οποίοι έχουν*

φορολογική κατοικία εκτός της ελληνικής επικράτειας για ίσο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα των τριών (3) τελευταίων ετών κατά το άρθρο 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) και μετέχουν ως μέλη σε συλλογικά όργανα της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (Ε.Θ.Α.Α.Ε.), του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) και των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) προκειμένου να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας στην Ελλάδα, ή συμμετέχουν στην αξιολόγηση ερευνητικών προτάσεων στο πλαίσιο χρηματοδότησης ερευνητικών έργων/προγραμμάτων από εθνικούς, ευρωπαϊκούς ή άλλους πόρους, ή συμμετέχουν σε διαδικασίες αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας σε Α.Ε.Ι. και ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), εξαιρούνται της υποχρέωσης υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3213/2003 (Α' 309), υπό την προϋπόθεση ότι δεν είναι υπόχρεοι υποβολής δήλωσης από άλλη αιτία.». Σύμφωνα με την ως άνω ρύθμιση φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα Καθηγητή πανεπιστημίου ή ερευνητή ερευνητικού οργανισμού της αλλοδαπής και επιλέγονται ως εξωτερικά μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. απαλλάσσονται της υποχρέωσης υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες), εφόσον έχουν τη φορολογική τους κατοικία στο εξωτερικό τουλάχιστον τα τρία (3) τελευταία έτη και δεν είναι υπόχρεοι υποβολής της σχετικής δήλωσης από άλλη αιτία.

Δ. Συγκρότηση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων των ακαδημαϊκών μονάδων των Α.Ε.Ι. - Ανάδειξη και λειτουργία μονοπρόσωπων οργάνων ακαδημαϊκών μονάδων

1. Με την παρ. 6 του άρθρου 449 του ν. 4957/2022 ορίστηκε ότι: «Τα συλλογικά όργανα των ακαδημαϊκών μονάδων συνεχίζουν να λειτουργούν νομίμως με την υφιστάμενη σύνθεσή τους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος το αργότερο έως και την 31η.8.2023, οπότε οφείλουν να έχουν συγκροτηθεί σύμφωνα με το κεφάλαιο Γ' του Μέρους Α', με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 40.». Ως ακαδημαϊκές μονάδες σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 20 νοούνται τα Τμήματα και οι Σχολές, συνακόλουθα ως συλλογικά όργανα των ακαδημαϊκών μονάδων λογίζονται η Συνέλευση Τμήματος, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Κοσμητεία κλπ..

Από τον συνδυασμό των ανωτέρω προκύπτει ότι τα συλλογικά όργανα των ακαδημαϊκών μονάδων που λειτουργούσαν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4957/2022, τα οποία προβλέπονται και στις διατάξεις του νέου νόμου (Συνέλευση Τμήματος, Διοικητικό Συμβούλιο, Κοσμητεία) συνεχίζουν να λειτουργούν, αποκλειστικά μεταβατικά, και όχι πέραν της 31^{ης}.8.2023, με τη σύνθεση που είχαν κατά την 21^η.7.2022, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και των φοιτητών που είχαν αναδειχτεί. Σημειώνεται ότι τα ex officio μέλη των συλλογικών οργάνων (Κοσμήτορας, Πρόεδρος Τμήματος, Αναπληρωτής Πρόεδρος και Διευθυντές Τομέων), αντικαθίστανται εφόσον έχει διενεργηθεί νέα εκλογική διαδικασία για την ανάδειξή των

ως άνω μονομελών οργάνων. Από την 1^η.9.2023 τα συλλογικά όργανα των ακαδημαϊκών μονάδων των Α.Ε.Ι. οφείλουν να συγκροτηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου νόμου και να διενεργηθεί η διαδικασία ανάδειξης των εκπροσώπων μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και των φοιτητών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022. Εάν μέλη συλλογικών οργάνων ελλείπουν για οιονδήποτε λόγο (π.χ. λόγω αφυπηρέτησης, ανάληψης αξιώματος και συμμετοχής στη Συνέλευση με άλλη ιδιότητα), εφαρμόζεται η διαδικασία αναπλήρωσής τους έως τη συμπλήρωση του αριθμού των ελλειπόντων μελών.

Διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 18, 21 και 22 του ν. 4485/2017 σχετικά με τα συλλογικά όργανα των ακαδημαϊκών μονάδων εφαρμόζονται αποκλειστικά μεταβατικά και το αργότερο έως τη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων των ακαδημαϊκών μονάδων των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, και σε καμία περίπτωση πέραν της 31^{ης}.8.2023, ενώ ως προς την άσκηση αρμοδιοτήτων των ως άνω συλλογικών οργάνων από την 21^η.7.2022 εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις των άρθρων 23, 30 και 31 του ν. 4957/2022.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος, ως συγκροτείται ανά περίπτωση, είναι το όργανο διοίκησης των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, που οργανώνει και λειτουργεί το Τμήμα κατά την παρ. 1 του άρθρου 81 και ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022.

3. Σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 23 του ν. 4485/2017, ως ίσχυσε πριν από την κατάργησή του, ορίστηκε ότι: «Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας για οποιονδήποτε λόγο ή προσωρινού κωλύματος, καθώς και αν παραιτηθεί ή εκλείψει μέχρι τη συμπλήρωση του υπολοίπου της θητείας.», αντίστοιχα με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4957/2022 ορίστηκε ότι: «Ο Αντιπρόεδρος εκτελεί τα καθήκοντα του Προέδρου, αν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά.». Από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι όσοι έχουν εκλεγεί στο αξίωμα του Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022, ασκούν τα καθήκοντα του Αντιπροέδρου Τμήματος σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4957/2022, με εξαίρεση ότι ο Αναπληρωτής Πρόεδρος αναλαμβάνει τα καθήκοντα Προέδρου Τμήματος, εάν ο Πρόεδρος εκλείψει ή παραιτηθεί μόνο κατά το δεύτερο έτος της θητείας του, και όχι οποτεδήποτε κατά τη διάρκειά της σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 32 του ν. 4957/2022.

Διευκρινίζεται ότι από την ημερομηνία συγκρότησης της Συνέλευσης του Τμήματος σύμφωνα με το άρθρο 29 και του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4957/2022, και έως την πρώτη ανάδειξη Προέδρου και Αντιπροέδρου Τμήματος σε εφαρμογή του άρθρου 32 του ν. 4957/2022, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος μετέχει στα συλλογικά όργανα του Τμήματος στη θέση του Αντιπροέδρου.

4. Με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 449 του ν. 4957/2022 ρυθμίστηκαν θέματα σχετικά με την παράταση της θητείας των υπηρετούντων κατά την 21η.7.2022 Κοσμητόρων σε Σχολές των Α.Ε.Ι., τη δυνατότητα ορισμού νέων Κοσμητόρων σε περίπτωση αφυπηρέτησης των υπηρετούντων κατά την 31^η.8.2022 καθώς και τη διαδικασία και την προθεσμία ανάδειξης των νέων Κοσμητόρων σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022, αναλόγως του χρόνου συγκρότησης του πρώτου Συμβουλίου Διοίκησης ανά Α.Ε.Ι. ως ακολούθως:

ι. Κοσμήτορες Σχολών (μη μονοτμηματικές)

- Για τα Α.Ε.Ι. στα οποία η θητεία των υπηρετουσών Πρυτανικών Αρχών έληγε την 31^η.8.2022 και η διάρκειά της παρατάθηκε έως τη συγκρότηση του πρώτου Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. και το αργότερο έως την 28^η.2.2023, η θητεία των Κοσμητόρων των Σχολών που ομοίως έληγε κατά την ίδια ως άνω ημερομηνία (31^η.8.2022) παρατείνεται έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών ανάδειξης νέου Κοσμήτορα και το αργότερο έως την 28^η.2.2023 δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 449 και του εξηκοστού έκτου άρθρου του ν. 4917/2022 (Α'67). Η προκήρυξη για την ανάδειξη των νέων Κοσμητόρων πραγματοποιείται εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022 και η προκηρυσσόμενη θητεία λήγει την 31^η.8.2025. Για τη διαδικασία ανάδειξης του νέου Κοσμήτορα εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 2 έως 7 του άρθρου 24 του ν. 4957/2022.

- Για τα Α.Ε.Ι. στα οποία η θητεία των υπηρετουσών Πρυτανικών Αρχών λήγει την 31^η.8.2023 και η θητεία των Κοσμητόρων των Σχολών έληγε την 31^η.8.2022, η διάρκειά της παρατείνεται έως τη συγκρότηση του πρώτου Συμβουλίου Διοίκησης και το αργότερο έως την 31^η.10.2023. Η χρονική διάρκεια της παράτασης της θητείας των υπηρετούντων Κοσμητόρων υπερβαίνει την 31^η.8.2023 προκειμένου το Συμβούλιο Διοίκησης να δύναται να ασκήσει τα καθήκοντά του και να εφαρμόσει τη διαδικασία του άρθρου 24 για την επιλογή Κοσμήτορα. Διευκρινίζεται ότι το αργότερο τέσσερις (4) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων Κοσμητόρων, ήτοι το αργότερο έως τις 30.6.2023 απαιτείται η έκδοση προκήρυξης για την υποβολή υποψηφιοτήτων και την ανάδειξη Κοσμητόρων από το Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 24 του ν. 4957/2022.

Για τα Α.Ε.Ι. στα οποία η θητεία των υπηρετουσών Πρυτανικών Αρχών λήγει την 31^η.8.2024 και η θητεία των Κοσμητόρων Σχολών του Α.Ε.Ι. έληγε την 31^η.8.2022, η διάρκειά της παρατείνεται όχι πέραν της 28^{ης}.2.2023, δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 449 και του εξηκοστού έκτου άρθρου του ν. 4917/2022. Η ανάδειξη νέου Κοσμήτορα πραγματοποιείται με εκλογική διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 4485/2017, οι οποίες διατηρούνται αποκλειστικά μεταβατικά για τις ανάγκες ανάδειξης των Κοσμητόρων που αναφέρονται στο παρόν. Η διάρκεια της θητείας που προκηρύσσεται εκτείνεται έως την 31^η.10.2024. Διευκρινίζεται ότι το αργότερο τέσσερις (4) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των Κοσμητόρων που θα αναδειχτούν, ήτοι το αργότερο έως τις

30.6.2024, απαιτείται η έκδοση της προκήρυξης για την υποβολή υποψηφιοτήτων και την ανάδειξη Κοσμητόρων από το πρώτο Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 24 του ν. 4957/2022.

ii. Κοσμήτορες Μονοτμηματικών Σχολών

Η θητεία των υπηρετούντων Κοσμητόρων των Μονοτμηματικών Σχολών που λήγει την 31^η.8.2022, παρατείνεται δυνάμει του εξηκοστού έκτου άρθρου του ν. 4917/2022 (Α'67) το αργότερο έως την 28^η.2.2023. Η εν λόγω παράταση καταλαμβάνει και τη θητεία των Κοσμητόρων που αναλαμβάνουν καθήκοντα κατόπιν ορισμού τους από το Πρυτανικό Συμβούλιο του Α.Ε.Ι. δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 449 του ν. 4957/2022 λόγω αφυπηρέτησης του υπηρετούντος Κοσμήτορα κατά την 31^η.8.2022. Ο Πρύτανης του Α.Ε.Ι. υποχρεούται όπως εκδώσει σχετική προκήρυξη για τη διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 449, συνδυαστικά με την παρ. 8 του άρθρου 24 και του άρθρου 32 του ν. 4957/2022 για την ανάδειξη Κοσμήτορα και Αναπληρωτή Κοσμήτορα και η διαδικασία ανάδειξής τους να ολοκληρωθεί το αργότερο έως την 28^η.2.2022. Η θητεία της προκηρυσσόμενης θέσης λήγει την 31^η.8.2025.

5. Σε περιπτώσεις παράτασης της θητείας των υπηρετούντων Κοσμητόρων σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 449 του ν. 4957/2022 και του εξηκοστού έκτου άρθρου του ν. 4917/2022, καθώς και ορισμού νέου Κοσμήτορα λόγω αφυπηρέτησης του υπηρετούντος Κοσμήτορα κατά την 31^η.8.2022, απαιτείται η δημοσίευση των αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση μη αυτοδύναμων Τμημάτων, στην Επιτροπή της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 4957/2022, εφόσον σε αυτά δεν υπηρετεί μέλος Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του Καθηγητή, δύναται να υποδεικνύεται ως εκπρόσωπος, μέλος Δ.Ε.Π. της βαθμίδας αυτής που μετέχει στη οικεία Προσωρινή Συνέλευση.

7. Οι διατάξεις των άρθρων 26 και 33 σχετικά με τις αρμοδιότητες Προέδρων Τμημάτων και Κοσμητόρων Σχολών των Α.Ε.Ι. εφαρμόζονται από την 21^η.7.2022.

Ε. Θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία Τομέων, Πανεπιστημιακών Εργαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων - Διαδικασία ανάδειξης Διευθυντών

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4957/2022 ορίστηκε ότι: «Διευθυντής Τομέα εκλέγεται για θητεία δύο (2) ετών Καθηγητής πρώτης βαθμίδας ή Αναπληρωτής Καθηγητής, πλήρους απασχόλησης, που υπηρετεί στον Τομέα... Ο Πρόεδρος του Τμήματος επιβλέπει τη διεξαγωγή της

ψηφοφορίας, εξάγει τα αποτελέσματα της εκλογής και ανακηρύσσει τον εκλεγέντα Διευθυντή. Μετά από την ολοκλήρωση της εκλογικής διαδικασίας, ο Πρόεδρος του Τμήματος εκδίδει διαπιστωτική πράξη εκλογής, η οποία αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ». Από την ως άνω διάταξη προκύπτει ότι η θητεία του Διευθυντή Τομέα αυξήθηκε από ένα (1) σε δύο (2) έτη σε σχέση με το προϊσχύον πλαίσιο και η αρμοδιότητα έκδοσης των διαπιστωτικών πράξεων εκλογής περιέρχεται πλέον στον Πρόεδρο του Τμήματος.

2. Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με τις παρ. 6 του άρθρου 36, παρ. 6 του άρθρου 48, παρ. 6 του άρθρου 55 και της παρ. 6 του άρθρου 61 του ν. 4957/2022 οι διαπιστωτικές πράξεις εκλογής Διευθυντών Τομέων, Πανεπιστημιακών Εργαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. ιβ) της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3469/2006 (Α'131), πλην όμως αναρτώνται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ». Ομοίως, οι αποφάσεις του ανά περίπτωση αρμόδιου οργάνου για τον ορισμό Διευθυντή Τομέα, Πανεπιστημιακών Εργαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην όμως απαιτείται η ανάρτησή τους στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

3. Τυχόν διαπιστωτικές πράξεις εκλογής Διευθυντών Τομέων για εκλογικές διαδικασίες που είχαν επισπευτεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022, πλην όμως δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσής τους, εκδίδονται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, ως αρμόδιο όργανο μετά την 21^η.7.2022. με θητεία ενός (1) έτους, ως είχε οριστεί στη σχετική προκήρυξη και τις λοιπές προϋποθέσεις που όριζαν οι διατάξεις του ν. 4485/2017. Αντιθέτως, διαπιστωτικές πράξεις εκλογής Διευθυντών Πανεπιστημιακών Εργαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 και 29Α του ν. 4485/2017, ως ίσχυσαν, δυνάμει της μεταβατικής διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 452 του ν. 4957/2022 και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς αρμόδιο όργανο για την έκδοση των σχετικών πράξεων είναι ο Πρύτανης του Α.Ε.Ι. σύμφωνα τόσο με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, όσο και με το προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο.

4. Για τον ορισμό Διευθυντών Τομέων μετά την 21^η.7.2022, εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) για τον ορισμό Διευθυντή Τομέα λόγω έλλειψης υποψηφιοτήτων, κατόπιν διενέργειας προκήρυξης στο πλαίσιο της οποίας δεν υποβλήθηκαν υποψηφιότητες, εκδίδεται απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης δυνάμει της περ. κγ) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4957/2022, με την οποία ορίζεται Διευθυντής Τομέα με πλήρη θητεία δύο (2) ετών, μέλος Δ.Ε.Π. του Τομέα, βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»,

β) για τον ορισμό Διευθυντή Τομέα, σε περίπτωση παραίτησης ή έκλειψης του υπηρετούντος Διευθυντή Τομέα κατά το δεύτερο έτος της θητείας του, εκδίδεται απόφαση της Συνέλευσης

Τμήματος με την οποία ορίζεται ως Διευθυντής Τομέα, μέλος Δ.Ε.Π. του Τομέα, βαθμίδας, Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, για το υπόλοιπο της θητείας. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Η ως άνω περιγραφόμενη διαδικασία καταλαμβάνει και τυχόν πράξεις που είχαν υπογραφεί αρμοδίως, πλην όμως δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσής τους κατά την 21^η.7.2022.

5. Για τον ορισμό Διευθυντών Πανεπιστημιακών Εργαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων μετά την **21η.7.2022** απαιτείται η έκδοση απόφασης Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της ακαδημαϊκής μονάδας που εντάσσεται ανά περίπτωση η ερευνητική – ακαδημαϊκή δομή δυνάμει της περ. ι) της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4957/2022. Η εν λόγω διαδικασία καταλαμβάνει και τυχόν πράξεις που είχαν υπογραφεί αρμοδίως, πλην όμως δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσής τους κατά την 21^η.7.2022. Οι αποφάσεις περί ορισμού Διευθυντών αναρτώνται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

ΣΤ. Λοιπά θέματα

1. Με την παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4957/2022 ορίστηκε ότι: *«Τα Τμήματα δύνανται να διαρθρώνονται σε επιμέρους μονάδες, τους Τομείς, οι οποίοι καλύπτουν ένα μέρος του επιστημονικού πεδίου του Τμήματος, που αποτελείται από συγγενή γνωστικά αντικείμενα και έχουν ως σκοπό τον συντονισμό του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου στα αντικείμενά τους. Το σύνολο των γνωστικών αντικειμένων των Τομέων καλύπτει όλα τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος. Για τη διάρθρωση ενός Τμήματος σε Τομείς απαιτούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) να υπηρετούν κατ' ελάχιστον είκοσι ένα (21) μέλη Δ.Ε.Π. στο Τμήμα και β) να ιδρύονται κατ' ελάχιστον τρεις (3) Τομείς.»*. Αντίστοιχα, με την παρ. 5 του άρθρου 21 του ίδιου νόμου ορίστηκε ότι: *«Η ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία ή κατάργηση Τομέα πραγματοποιείται με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης του Τμήματος του Α.Ε.Ι. Με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι. καθορίζονται ο ελάχιστος αριθμός των μελών Δ.Ε.Π. που απαιτείται να υπηρετούν ανά Τομέα, οι λοιπές προϋποθέσεις και ειδικότεροι όροι που διέπουν τη διαδικασία ίδρυσης, συγχώνευσης, κατάτμησης, μετονομασίας ή κατάργησης των Τομέων.»*.

Από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι για την ίδρυση Τομέων σε ένα Τμήμα απαραίτητες προϋποθέσεις είναι να υπηρετούν στο Τμήμα κατ' ελάχιστον είκοσι ένα (21) μέλη Δ.Ε.Π. και να ιδρύονται και λειτουργούν τουλάχιστον τρεις (3) Τομείς. Ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαδικασία ίδρυσης Τομέων, καθώς και τον ελάχιστο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. που υπηρετούν ανά Τομείς ρυθμίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι.. Οι ως άνω προϋποθέσεις καταλαμβάνουν και τους Τομείς που είχαν ιδρυθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022, συνεπώς για τη συνέχιση της λειτουργίας τους θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις. Αντιστοίχως, Τομείς που έχουν ιδρυθεί και για οιονδήποτε λόγο παύσουν να

πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4957/2022 ή τις προϋποθέσεις που τίθενται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι. παύουν να λειτουργούν νομίμως και καταργούνται κατά τον χρόνο που διαπιστώθηκε ότι έπαψε να πληρούται το σύνολο των προϋποθέσεων που τίθενται από τον νόμο και τον Εσωτερικό Κανονισμό. Διευκρινίζεται ότι εάν ένας Τομέας καταργηθεί, από τον χρόνο κατάργησής του και εξής, παύει να υφίσταται το συλλογικό όργανο της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα και η συμμετοχή του Διευθυντή του Τομέα ως ex officio μέλους στα συλλογικά όργανα του Τμήματος. Αντιστοίχως, τυχόν Εργαστήρια, Κλινικές ή Μουσεία που λειτουργούν στο πλαίσιο του Τομέα θα πρέπει να εγκατασταθούν στο Τμήμα προκειμένου να συνεχιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία τους.

2. Σύμφωνα με την **παρ. 7 του άρθρου 448 του ν. 4957/2022**, η προκήρυξη για την επιλογή του Εκτελεστικού Διευθυντή εκδίδεται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συγκρότηση του πρώτου Συμβουλίου Διοίκησης. Συνακόλουθα δεν είναι δυνατή η εφαρμογή των άρθρων 17 και 18 του ν. 4957/2022, πριν από την εφαρμογή του νέου μοντέλου διοίκησης σε κάθε Α.Ε.Ι.. Για τον λόγο αυτό διευκρινίζεται ότι έως την επιλογή και την ανάληψη καθηκόντων του Εκτελεστικού Διευθυντή, όλα τα όργανα διοίκησης ασκούν τις αρμοδιότητες που καθορίζουν οι διατάξεις του ν. 4957/2022, χωρίς να απαιτείται η υποβολή εισήγησης από τον Εκτελεστικό Διευθυντή.

3. Με το **άρθρο 19 του ν. 4957/2022** ορίστηκε ότι: *«Ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) απαλλάσσονται, εν όλω ή εν μέρει, από τα διδακτικά τους καθήκοντα, με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. Με όμοια απόφαση, κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, δύναται να απαλλάσσονται από μέρος των διδακτικών τους καθηκόντων τα εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι.»*.

Από την ως άνω διάταξη προκύπτει ότι από την 21^η.7.2022 και εξής, η δυνατότητα απαλλαγής από τα διδακτικά καθήκοντα παρέχεται μόνο προς τους Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις των Α.Ε.Ι., καθώς και μερικώς προς τα εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. κατόπιν απόφασης της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι.. Απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα ή άλλες διευκολύνσεις δεν προβλέπονται για άλλα αξιώματα των Α.Ε.Ι., όπως Κοσμήτορες, Προέδρους Τμημάτων.

4. Με το **άρθρο 155 του ν. 4957/2022** ορίστηκε ότι: *«1. Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται: α), β), γ) δ) Να συμμετέχουν σε επιστημονικά συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια...»*.

Από την ως άνω διάταξη προκύπτει ότι η συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια δεν συνιστά απλό δικαίωμα του μέλους Δ.Ε.Π., αλλά αποτελεί υποχρέωση και μέρος των καθηκόντων του μέλους Δ.Ε.Π. προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεχής επιστημονική του εξέλιξη. Συνεπώς η συμμετοχή σε κάθε είδους επιστημονικά συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια που σχετίζονται με την επιστήμη του μέλους Δ.Ε.Π. δεν προϋποθέτει τη χορήγηση άδειας απουσίας. Σε

κάθε περίπτωση το μέλος Δ.Ε.Π. υποχρεούται να ενημερώνει τον Πρόεδρο του Τμήματος για τη συμμετοχή του σε κάθε είδους επιστημονικά συνέδρια, ερευνητικά σεμινάρια και ερευνητικά έργα/προγράμματα και να μεριμνά με κάθε τρόπο η συμμετοχή του σε αυτά να μη διασαλεύει την ομαλή λειτουργία των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Τμήματος. Εάν οι ημέρες συμμετοχής στο συνέδριο συμπίπτουν με τις ημέρες που του έχει ανατεθεί διδακτικό έργο στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών που οργανώνει το Τμήμα, το μέλος Δ.Ε.Π. δεν δύναται να συμμετάσχει στο συνέδριο, παρά μόνο εάν υπάρξει σχετική μέριμνα για την αναπλήρωση των διδακτικών υποχρεώσεων του μέλους Δ.Ε.Π., κατόπιν έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος.

Σχετικά με τη δυνατότητα καταβολής δαπανών μετακίνησης στα μέλη Δ.Ε.Π. που μετακινούνται εκτός έδρας για τη συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια, ερευνητικά σεμινάρια ή τις ανάγκες εκτέλεσης ερευνητικών έργων διευκρινίζεται ότι:

α) εάν το κόστος δαπανών μετακίνησης επιβαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι., απαιτείται η έκδοση απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος με την οποία εντέλλεται το μέλος Δ.Ε.Π. να συμμετάσχει στο συνέδριο ή σεμινάριο και αποζημιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4336/2015 (Α' 94),

β) εάν τα μέλη Δ.Ε.Π. μετακινούνται στο πλαίσιο εκτέλεσης έργων/προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι. και το κόστος των δαπανών μετακίνησης επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του έργου/προγράμματος για τις ανάγκες του οποίου μετακινήθηκαν, δεν απαιτείται η έκδοση απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος, αλλά η ενημέρωση του Προέδρου του Τμήματος και:

βα) εντολή του Επιστημονικού Υπεύθυνου περί μετακίνησης για τις ανάγκες του έργου/προγράμματος, εάν οι δαπάνες μετακίνησης θα βαρύνουν το έργο που χρηματοδοτείται από ιδιωτικούς, διεθνείς ή ίδιους πόρους.

ββ) απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών με την οποία εντέλλεται το μέλος Δ.Ε.Π. να διενεργήσει την εν λόγω μετακίνηση για τις ανάγκες του έργου/προγράμματος, εάν οι δαπάνες μετακίνησης θα βαρύνουν συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ή έργα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους.

5. Από τον συνδυασμό της μεταβατικής διάταξης του άρθρου 464 παρ. 1 και των διατάξεων των ν. 4521/2018, 4559/2018, 4589/2019 και 4610/2019, σύμφωνα με τις οποίες ορίστηκε ότι «δ) Οι υπηρετούντες λέκτορες (πρώην καθηγητές εφαρμογών) εντάσσονται σε οργανικές θέσεις επί θητεία ή σε προσωποπαγείς θέσεις «λεκτόρων εφαρμογών», αναλόγως με τη θέση που κατέχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατηρώντας το μισθολογικό καθεστώς καθηγητή εφαρμογών Τ.Ε.Ι...Η κατηγορία αυτή ανήκει στα μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου και υπάγεται: α) στις κείμενες πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017 διατάξεις για τους καθηγητές εφαρμογών και β) στις διατάξεις του ν. 4485/2017 που αφορούν στους υπηρετούντες λέκτορες ως προς το δικαίωμα του εκλέγειν, καθώς και συμμετοχής στα συλλογικά όργανα διοίκησης του ιδρύματος. Ως προς το ωράριο διδακτικής απασχόλησης ισχύει η νομοθεσία που διέπει τους υπηρετούντες λέκτορες πανεπιστημίου»

συνάγεται ότι τόσο οι λέκτορες, όσο και οι λέκτορες εφαρμογών, συμμετέχουν στα συλλογικά όργανα των ακαδημαϊκών μονάδων και τις επιτροπές των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με την περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022, έχουν τις προβλεπόμενες στο άρθρο 155 υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., συμπεριλαμβάνονται στον απαιτούμενο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. για τη δημιουργία Τομέα (άρθρο 20), στον προβλεπόμενο αριθμό των 40 μελών Δ.Ε.Π. του άρθρου 29 για τον τρόπο συγκρότησης της Συνέλευσης Τμήματος, στον αριθμό των Δ.Ε.Π. του άρθρου 38 για την αυτοδυναμία Τμήματος κ.ο.κ.

Σε συνέχεια όσων εκτέθηκαν ανωτέρω, παρακαλούμε όπως κάθε αρμόδιο όργανο του Α.Ε.Ι. μεριμνήσει για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου και της παρούσας εγκυκλίου και την ενημέρωση των ανά περίπτωση αρμόδιων διοικητικών υπηρεσιών κάθε Α.Ε.Ι..

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΟΔΥΣΣΕΑΣ-ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΩΡΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Εσωτερική διανομή

Γραφείο Υπουργού

Γραφείο Υφυπουργού κ. Συρίγου

Γραφείο Γεν. Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης

Διεύθυνση Ζ1, Τμήμα Α'